

Libéron Sellakka Patina

Sellakkaa voidaan käyttää myös pohja- ja oksalakkana muiden pintakäsittelyaineiden alla. Myös värittömän vahan alle voidaan levittää yksi tai kaksi ohutta sellakkakerrosta. Sellakan sekaan voidaan sekoittaa spriipohjaisia Libéron Petsejä. Näin saat aikaan sävyttävän pintakäsittelyaineen. Tämä petsilakka levitetään aivan samoin kuin muutkin sellakkakäsittelyt.

Sellakan historia

Sellakka on kasvissa elävän intialaisen kirvan (*Laccifer lacca*) eritettä. Erite on kasvin hartsien ja kirvan yhteistuotos. Kuivunut erite sekoitetaan hiutaleisena spriihin. Syntynyt seos levitetään ohuena puupinnalle. Spriin haihduttua pintaan jää vain hartsia. Sellakka on keksitty jo 1700-luvulla. Varsinainen ranskalainen kiillotus otettiin käyttöön 1800-luvulla. Legendan mukaan taidokas ranskalainen puuseppä kehitti 1820-luvulla sellakan levitystavan, jota kutsutaan ranskalaiseksi kiillotukseksi. Tavasta tulikin niin suosittu, että sillä käsiteltiin 1940-luvulle asti kaikki huonekalut, niin yksittäiset kuin teollisestikin valmistetut. Sellakka olikin yli kahden vuosisadan ajan ainoa lakkakäsittely ja yleisin pintakäsittelyaine.

Ranskalainen kiillotus

Ranskalaiseksi kiillotukseksi kutsutaan korkeakiiltoista sileää ja todella näyttävää sellakalla käsiteltyä pintaa. Aito sellakkakiillotus antaakin täyteläisen ja niin ainutlaatuisen kiillon, että millään muulla menetelmällä ei voi vastaavaa saavuttaa.

Siksi sellakkaa käytetään edelleenkin, vaikka se ei lakkana ole käsiteltäessä enää kätevimpiä. Sellakkaa ja erityisesti ranskalaista kiillotusta pidetään hyvin haastavana pintakäsittelynä, koska se vaatii hyvin monta lakan levityskerrosta ja vielä kerrosten välillä vähihiontaa. Tämä käsittely vaatii erityisesti kärsivällisyyttä ja aikaa. Ranskalaisen kiillotuksen voit tehdä tupolla tai siveltimellä. Jos ei aikaisemmin ole tehnyt ranskalaista kiillotusta, tekniikkaa kannattaa harjoitella jollekin puiselle harjoituspalalle, ennen kuin lähtee käsittelemään arvokkaampia antiikkikalusteita.

Ranskalainen kiillotus tupolla

Perinteinen ranskalainen kiillotus tehdään puuvillakankaasta valmistetulla tupolla. Kosteudella ja lämpötilalla on suuri vaikutus ranskalaisen kiillotuksen onnistumiseen. Voidaan sanoa, että mitä lämpimämpi ja kuivempi ilma on, sitä paremman pinnan saat aikaan. Myös käsiteltävä kaluste tulisi olla lämmin ja kuiva.

Tupon valmistus

Valmistelu alkaa työvälineen, puuvillatupon valmistuksesta. Tupon valmistamiseen tarvitset 100 % nukkaamatonta puuvillakangasta, 100 % hienoa puuvillatrasselia tai -vanua, pellavaöljyä, hienoa vesihiontapaperia (P600), spriitä ja tietenkin Libéron Sellakkaa. Leikkaa puuvillakankaasta neljä tai viisi neliön muotoista kangastilkkaa, joiden sivut ovat 15–30 cm. Taittele kangas n.10–15 cm kokoiseksi neliöksi. Tee puuvillatrasselista täyte, ota niin paljon vanua, kuin jaksat puristaa kasaan nyrkkisi sisään. Aseta tiivis puuvillapallo kankaan päälle, ja taittele kangas kulmistaan vanun päälle. Ota toinen kangaspala ja aseta saatu neliskanttinen nyytti sen päälle hivenen lähemmäksi yhtä kulmaa. Nosta alla olevan kankaankulmat ylös ja pyöritä ylimääräinen kangas niin, että tästä syntyy tiukka paketti. Paketin kasaamisessa voit käyttää spriitä apuna kostuttamalla kangasta spriihin.

Sellakan käyttö

1. Sekoita puhtaaseen astiaan sellakkaa ja spritiä niin, että seokseen tulee puolet sellakkaa ja puolet spritiä (50:50). **2.** Kasta tuppoo avaamalla tehty kangaspaketti, ja kaada sekoittamaasi sellakkaliuosta suoraan vanuun/puuvillatrasseliin. **3.** Kääri tuppoo kasaan, kun puristat sitä, sellakka tunkeutuu kankaan läpi. **4.** Sellakan levitystupolla voit työskennellä pitkään, sitä vain puristetaan lisää ja sellakkaa tunkeutuu tupon sisältä lisää. **5.** Kun sellakan levitystuppo tuntuu kuivalta, lisätään vain puristusta, ja sellakan levitystä voidaan jatkaa. **6.** Kun sellakkakiillotuksen tekemistä aloitellaan, kiillotustuppo saa olla märkä, ja se luovuttaa sellakkaa ilman puristamista tai painamista. **7.** Kun tuppoo alkaa kuivua, ja tuppoo tarvitsee lisää puristusta kiillotettavaa pintaa vasten luovuttaakseen sellakkaa, alkaa puuvillakankaan kiillotus vaikutus toimia aiemmin levitetyn sellakkapinnan kanssa muodostaen todella kiiltävää pintaa. Huomaa, että tupolla levittämisen idea on levittää erittäin ohuita kerroksia. **Vinkki:** Ennen levityksen aloittamista kokeile, että tuppoo ei ole liian kostea, paina tuppoo esim. paperia/pahvia vasten.

Tärkeää

Muista ohentaa sellakkakiilloketta, muuten sen levittäminen riittävän ohuesti ei onnistu. Jos tuppoo on ladattu liikaa sellakkakiilloketta jättää se jälkeensä epätasaisen ja juovikkaan pinnan. Muista levittää kulmiin riittävästi sellakkakiilloketta. Osan kalusteesta, kuten erittäin monimutkaiset pinnat voit lakata myös siveltimellä. Levitä sellakkakiilloketa joutuisasti, jos tuppoo pysähtyy, niin pinta kuluu puhki, jolloin joudut aloittamaan työn alusta. Tupon pitää liikkua myös silloin, kun aloitat tai lopetat sellakkakiillokkeen levittämisen. Jos olet tehnyt virheen, odota kunnes pinta on kuivunut (2–3 h) ja hio se tasaiseksi erittäin hienolla hiontapaperilla (P300-P600) tasaiseksi. Vaihda tuppoo uusi puuvillakangas, jos edellinen on kulunut puhki tai likaantunut.

Säilytä kiillotustuppoo ilmatiiviissä lasi- tai muovipurkissa, jonka pohjalla on hivenen spritiä, niin tuppoo säilyy käyttökunnossa pitkään. Jos kiillotustuppo pääsee kuivumaan, sinun on tehtävä uusi. Tee kevyt välihionta, kun pinta on kuivunut 2–3 h, muista että et hio pintaa puhki. Puhdista pöly huolellisesti ja levitä uusi ohut kerros sellakkakiilloketta. Anna valmiin pinnan kuivua riittävän kauan ennen käyttöönottoa.

Ranskalainen kiillotus siveltimellä

Ranskalainen kiillotus voidaan tehdä myös siveltimellä. Siveltimeksi valitaan laadukas luonnonharjoista valmistettu tasoittaja, joka on ohut sivellin. Ohenna Libéron sellakkaa spritiä suhteessa 50:50. Kasta siveltimestä korkeintaan 1/3 osaa ohennettuun sellakkaan. Levitä sellakkaa nopein ja päättäväisin vedoin. Korjaa mahdolliset valumat välittömästi. Sellakka kuivuu erittäin nopeasti, ja siveltimen vedot jäävät näkyviin osittain kuivaan lakkaan. Anna pinnan kuivua 2–3 h ja hio kevyesti hienolla (P300-P600) hiekkapaperilla. Mitä enemmän kerroksia olet lakannut, sitä hienompi hiekkapaperi otetaan käyttöön. Poista hiontapöly ja levitä uusi kerros, joka kuivuttuaan hiotaan. Jatka näin viiden tai kuuden kerroksen verran. Tämän jälkeen anna pinnan kuivua yön yli. Seuraavana päivänä jatka samoin kuin edellisenä. Kun teet välihiontaa, muista, ettei hio pintaa puhki. Jos teet virheitä anna pinnan kuivua ja hio pinta tasaiseksi. Mitä useampia kerroksia levität, sitä kiiltävämpi pinnasta tulee. Anna pinnan kuivua viikon ja kiillota se Ring Remover lakkapintojen kiillotusaineella. Käytä kiillotukseen puuvillakangasta, joka on nukkaamatonta 100 % puuvillaa.